

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tribunal Poenitentiæ Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut
Reo Posterior De Confessario Ut Judice**

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

Memoria Novissimorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

peregrinatum ad aliquod vicinum facel-
lum, ibique recitare Litanias, Rosarium,
vel ejus partem &c. Aliquis proponi
poterit, ut dent eleemosynam, gestent
aliquamdiu cilicium, legant per unum vel
alterum quadrantem aliquid ex libro spi-
rituali &c. Vide Reginald. l. 2. n. 104.

160. VI. Pœnitens faciat votum ali-
quod, quo nimis promittat DEO, in
honorem hujus, vel illius Mysterii, aut
Sancti se per unum aut plures dies hoc
vel illud peccatum voluntariè & delibe-
ratè non commissurum. Ejusmodi tamen
votum non est facilè suadendum, aut per-
mitendum, nisi circa illa peccata, quæ
pœnitens non quovis die, vel certè uno
die, non nisi semel, aut bis committere
solitus est. Nam in aliis peccatis, quæ ex
inventerata consuetudine uno die multo-
ties fiunt, est nimis magnum periculum
violandi voti.

Memoria Novissimorum.

161. VII. Assuescat in omnibus ope-
ribus suis memorari Novissima sua, &
in æternum non peccabit. Eccli. 7. v. ult.
Quilibet autem cum modica difficultate
assuescer meminisse, & quidem non me-
rè speculative (quod parum juvat) sed
practicè, si ab initio per aliquot paucos
dies, deinde per plures, & tandem quovis
die semel, vel sapienter mente vel ore atten-
tè recolat unam aliquam de Novissimis
sententiolam, eamque practicam, vel fal-
tem unacum inde deducta aliqua practi-
ca conclusione. Pro exemplis:

De Morte. Quâ hora non putatis, fi-
lius hominis veniet. Luc. 12. v. 41. per
mortem, ergo quavis die & hora vigi-
lare, & paratus esse debeo. Vel: Mors

peccatorum pessima, Ps. 33. v. 22. & mi-
seritima est; ergo ut mea sit felicior, ca-
vere ab his, & his dedeo peccatis. Vel:
qualis vita, finis ita; sicut quale semen,
talis messis; si ergo vitam non vivo piäm
& bonam, ô qualis erit meus finis? vide
Thom. Kemp. de Imit. lib. 1. cap. 23. Ad pra-
cticam Mortis memoriam valde apti sunt
etiam hi versiculi Germanici;

Ich leb/waifs aber nit wie lang;
Ich stirb/waifs aber auch nit wann;
Ich fahr/waifs wider nit wohin;
Wie kommts/das ich nit frömer bin.
Latine sic reddere possumus:

Quam diu vivam, nescio;
Nec mortis horam præscio;
Vado, sed quid? non video;
Mirum! quid me non corrigo.

162. *De Judicio.* Cuncta, quæ fiunt,
adducer DEUS in Judicium. Eccl. 12.
v. ult. ergo cùm etiam hæc, & hæc mea di-
cta, facta, & concupita adduxerit, quid
sum miser tunc dicturus, quem patro-
num rogaturus, cùm vix justus sit secu-
rus? Vel: omnes nos manifestari oportet
ante tribunal Christi, ut referat unus-
quisque propria corporis, prout gessit li-
ve bonum sive malum, 2. Cor. 5. v. 10.
ergo etiam me & omnia mea manifes-
tari oportet; sed ô quid referam? cur jam
hic coram Confessariis occuluo? vel: si
justus vix salvabitur, impius & peccator
ubi parebunt? 1. Petri. 4. v. 18. Itaque
Creatori meo commendare dedeo ani-
mam meam in benefactis. v. 19. Vide
Thom. Kemp. de Imit. lib. 1. cap. 24. n. 1.
5. & 7.

163. *De Inferno.* Quis poterit habi-
tare de vobis cum igne devorante? quis
habita-

habitabit ex vobis cum ardoribus sempiternis? *Isaie 33. v.14.* Vel : Momentaneum, quod delectat; æternum, quod cruciat. Elige! An ergo per momentum delectari vis in mundo, & æternum cruciarum in inferno? vel, si nunc tam parum vales sustinere; quo modo æterna tormenta poteris sufferre, ac sustinere? Thom. Kemp. *de Imit. Christi. l.1. cap. 24. n.6.* vide etiam *n.3. § 4.*

164. *De Gloria Cœlesti.* Quærite primum Regnum DEI & Justitiam ejus, & hæc omnia (vitæ temporali necessaria) adjicetur vobis. *Matth. 6. v. 33.* hunc ergo ordinem si perverto, lucrum non facio, sed impedio. Vel: simile est Regnum cœlorum thesauro abscondito, & pretiosæ margaritæ. *Matth. 13. v. 45. & 46.* sapiens ergo mercator vendit omnia, quæ habet, & emit. Quantia autem ego facio? vel: Hæc (paupertatem, contemptum, dolores, persecutions &c.) oportuit pati Christum, & ita intrare in gloriam suam. *Luc. 24. v.26.* An non ergo oportet & me aliquid pati, ut intrem in gloriam DEI? Non sunt condignæ passiones hujus temporis ad futuram gloriam. *Rom. 8. v.18.* vide Thom. Kemp. *de Imit. lib. 3. cap. 47. & 57. n.4.*

Præsentia DEI, & Angeli Custodis.

165. Simili modo etiam quilibet ex plebe poterit paulatim sine magna difficultate & periculo capitum addiscere exercitium Præsentia DEI, Angeli Custodis &c. Si nimis assuerat, unam aliquam sententiolam secum tubinde recolere, & de ejusdem veritate practicum fidei actum elicere, v. g. DEUS est immensus, *Baruch. 3. v.25.* cælum, ac ter-

ram implet. *Jerem. 23. v. 24.* ergo etiam verè Dominus est in loco isto, *Gen. 28. v.16.* & quidem non tantum per Potentiam & Præsentiam seu Scientiam suam, sed etiam per Essentiam, seu Entitatem suam, sicut ego locum, in quo sto vel sedeo, per meam entitatem occupo. Cur ergo eum non revereor, & honoro? ei non obedio? omnem spem, & fiduciam meam in eo non pono? &c. Vel: in ipso (DEO) vivimus, & movemur, & sumus. *Act. 17. v.28.* quomodo ergo possum hoc & hoc facere, & pecare in Dominum meum, in DEUM meum? Vel: DEUS omnia videt, *Ecli. 23. v. 27.* & in omni loco contemplantur oculi Domini bonos & malos, *Prov. 15. v.3.* ergo videt me DEUS etiam hic istud & istud agentem. Scio ab Ascetis alios varios modos tradi, quibus Præsentia DEI imprimatur hominum memorie; sed iste per actum Fidei est omnium facilissimus. Sic etiam ad presentiam Angeli Custodis in mente habendum valde juvat, firmiter credere, quod Angelus ex mandato DEI custodiat in omnibus viis tuis, *ps. 90. v.11.* similique propraxi cogitare, quod præcente custode suo etiam bestiæ neminem laedant; Tu autem peccando laudas rabiosè ipsum Custodem tuum, Te ipsum, DEUM, & homines; vel: quam stulta sit ovis, quæ cum sub tanta custodia posset esse tutissima, ultrò tamen seculo allicienti offert dilacerandam, aut devorandam &c.

166. VIII. Ad curandos animi morbos etiam valde utile judicavit S. Franciscus Xaverius, ut Confessarius exquirat ex pœnitentibus, quænam remedia & motiva adhibere vellent, si alium à simili